

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Članka vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 6 K, pol leta 3 K in za četrt leta 1 1/2 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske države 8 K. Če se pošilja sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Kotlovskega tiskovnega podjetja“ dobivajo list brez posebne naročilnice. — Posamezni listi stanejo 12 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta št. 5, sprejemna soba.

Položaj.

V domači politiki vidimo vedne tesneje zблиževanje strank, ki hočejo zjedinenje jugoslovanskega naroda. Tudi na Hrvaškem se opazuje, da se morajo stranke udajati mogočnemu valu jugoslovanske misli. Na drugi strani pa se je začelo besnenje naših starih nerijateljev med nemškutarji in Nemci. Najprej se je v Ptujju začelo z zvijačo, kjer so nepoučene in bojazljive župane dobili z lažmi o srbskem kralju na svojo stran. V Mariboru pa so se že koj postavili s surovo silo. Poskrbeli so si sami oškodovanje par nemškonarodnih spomenikov, da so imeli tudi bližnji povod za nemire in potem se je začelo. Mariborski občinski zastop samostojnega mesta Maribor, ki ima opravljati tudi varnostno službo, odklanja odgovornost za vse nemire, to se pravi: nemška mestna fakinaža ima proste roke, lahko dela, kar hoče. Višja oblast, v tem slučaju grof Clary, ne gane niti z mezinem. Če bo pozneje klican na odgovor na Dunaj, se bo že zopet izvil. Tako je s Slovenci, da pri državnih oblastih ne dobijo varstva. In vendar ima vsaka država prvo nalogo, da varuje svojim državljanom imetje in življenje. Besnost Nemcev proti jugoslovanski misli gre tako na široko, da protestirajo proti jugoslovanski državi celo po remškem Štajercu mestni zastopi, katere bi ta zadeva naj presneto malo brigala. A vse to nam je dodaz, da so se Nemci res zbal, da bi izgubili svoje pridne in cene nlapce, delavce, dekile in viničarje, svoje sužnje in robove, naše preljuje Slovence in Slovenke. Mi gremo naprej, mi Jugoslovani.

V štajerski politiki je opaziti, da so vse stranke proti sedanjemu cesarskemu namestniku. Vsem o beta vse, a nič ne stori. Ljudem pravi, da jih štiti, na Dunaju pa izvejo poslanci, da hoče še hujše pri- štiniti ljudstvo, kakor je ministrom na Dunaju sploh

ljubo. Ker je moral iti Claryjev ljubljenec Weiß iz Maribora, bo moral baje tudi baron Müller iz Celja,

V avstrijski politiki je tako, da je vse proti Nemcem. Ni ga naroda, ki bi ne imel najsrčneje želje, da bi živel kolikor mogoče daleč proč od tega nadutega, po gospodstvu hlastajočega naroda. Zato ima sedanji ministrski predsednik Seidler, ker se opira predvsem na Nemce, slabo stališče. Vse stranke mu uhajajo in za vsako glasovanje mora za njim beračiti, da spravi večino skupaj. V februariju bode glasovanje o proračunu, kmalu nato za davke, vsled tega Seidler te dni že moleduje okoli Poljakov in Ukrajincev. O teh dveh strankah je znano, da se prodajata, dočim Jugoslovani in Čehi stojijo trdno na svojem stališču.

V ogrski politiki se izvršuje zopet velika nesramnost proti vladarski hiši, proti Avstriji in proti nemadžarskim narodom na Ogrskem. Ogrji so dobili od kralja zagotovilo, da dobijo po vojni svojo armado z madžarskim poveljnim in službenim jezikom. A ko bo imela Ogrska svojo armado, bo tudi proti dinastiji in Avstriji lahko govorila, kakor bo hotela. In znano je, da Ogrji niso skromni, ne v svojih ciljih, ne v svojih željah. Gorje pa narodom na Ogrskem, katere bodo potem tudi pri vojaščini pomadžarovali. Kdo more dati narodu pravico, da druge narode tlačí in pritiska? Te pravice nima nihče, zato se moramo vsi drugi narodi potegniti tudi za pravice nemadžarskih narodov na Ogrskem. Proč z nemško in madžarsko nadvlado, mora biti naš skupen klic.

Ptujski „Štajerc“ in laž.

„Štajerc“ se je svojčas rodil iz laži, od laži je dozdal živeti ter ji bode zvest ostal do svojega pogina. V zadnji številki je „Štajerc“ na široko odprl svoja lažnjiva usta ter se na debelo zlagal, da je v zadnjih tednih dobil „stotero in tisočero“ novih naročnikov. Če bi bil pisal, da je število naročnikov padlo za „stotero in tisočero“ naročnikov, bi se bil s tem pač približal resnici. Pa če že hoče lagati, da bi vsaj malo bolj premeteno lagal, ne pa tako nemumno, da vsakdo lahko njegovo laž takoj prime. Že pred 10 leti je „Štajerc“ lažljivo napisal nad svojo glavo, da se tiska v 15.000 izvodih in ta napis še nosi dandanes. Ob vsakem novem letu pa kriči in vpije, da je dobil „stotero in tisočere“ nove naročnike! Če bi torej res dobil „Štajerc“ vsako leto „tisočere“ nove naročnike, potem bi se bilo moralo število njegovih naročnikov v 10 letih pomnožiti najmanj na 20.000. In če bi k tem prišteli tistih 15.000, katere je baje imel pred 10 leti, potem bi se moral sedaj tiskati najmanj v 35.000 izvodih. In vendar nosi še tudi danes na svoji lažnjivi glavi napis, da se tiska v 15.000 izvodih! Seveda še to ni resnica! V par jerbasih ga prinesejo na ptujsko pošto — to je ves „Štajerc“ za naročnike! Ker „Štajerc“ zdaj ob času vojne piše vedno le v korist meščanov, ker nikdar ne brani kmeta zoper krivične odloke raznih oblasti, ker vse hvali in odobrava, kar nemški uradniki ukrenejo zoper našega kmeta, zato mu je naše kmetstvo ljudstvo pokazalo hrbet, izvzemši nekatere zapeljane in od ptujskih meščanov odvisne ose-

LISTEK.

vojni spomini.

(Januš Golec.)

(Dalje.)

Pred menoj je stala na dveh — opica in me je pogledovala posmehljivo-zaničevalno.

Zival je bila precej velika in se je lotila kar meni nič tebi nič mojih žepov. Kar po vrsti jih je začela pretipavati ter vohati v nje. Prebil sem mučne trenutke v negotovosti, da se ne sprimeva z zverino na življenje in smrt.

Iz telesno in dušno mučne zadrege me je rešil infanterist, ki se nama je približal od zadaj in po- božal mojo prijateljico z besedami:

„No, naš Pagatel že gre zopet k obedu.“

Raztolmačil mi je še, da je opica last gospodarka žmibrodské pristave. Vsako opoldne obišče enkrat postojanke, kjer se nasiti pri častnikih, nato pa zopet odide domov.

Vrnivši se v naš stan, sem stavil tovarišem 10 steklenic šampanjca, če bi sploh kateri uganil, katero žival da sem srečal danes na galiških tleh in v strelskih jarkih. Prebrodili so vso živalsko kramo, vendar opice ni omenil nobeden.

Veliki teden v četrtek ter petek bi si bil rad privoščil naš gospod oberst rib iz Strype. Pravil sem mu, da se nam bo lov gotovo obnesel, če se lotimo ribjega življenja z ekrazitom in ročnimi granatami. Za ta nasvet še je stari obregnil, da sem — brezsrčen barbar, ki bi se drznil lotiti nedolžnih ribic s strelom, ko je vendar že po ribarskem zakonu prepovedano z naboji loviti. Sem si tolmačil ta nauk po svoje ter prepustil stari glavi, naj ribari po svoji pameti.

Pozval je vse kmete iz cele vasi, da so mu z nosili skupaj mreže, kar so jih sploh posedali. Iz celega polka si je odbral vse one častnike in može, ki so izpovedali, da umejo ribarstvo.

Z osmimi mrežami oboroženi so korecali na veliko sredo pod oberstovim nadzorstvom proti Strypi, da nalovijo rib za celi polk. Cel popoldan so vlačili mreže po vodi, pa niti žabje krače niso vjeli.

Stari je mazal lovec s potrpežljivostjo, češ, da se ne smejo hudovati nad neuspehom, ker pač ni še pravo vreme in se skrivajo ribe preveč na globoko, menda že prav na dno. Po tolikem smešno zastoj- skem trudu je še kvantal doma, kako da je on slo- vel kot prvi ribič postrv po celi Bosni in Hercego- vini.

Drugega jutra na vse zgodaj sem odposlal pi- onirskega narednika k reki, da je pognal v razne globokejšje tolmune devet ročnih granat. Pobili in nalovili so nad 33 kg rib raznih vrst in velikosti. Je stari kimal, ko je priromala na veliki četrtek na mi- zo ribja pečenka. Na vprašanje: „Odkod toliko rib“ je dobil odgovor, da jih je nalovil v mreži neki kmet in jih prodal. Naš polkovni oče so verjeli in jedli s slastjo po človeškem sočutju dovoljeno vjete ribe.

Vsikdar po tečno zavžiti večerji si je gospod obrisal mustače in začel se je zopet eden onih večerov širokega zdehanja, nad katerimi sem se hudoval tolikokrat pri vojaki. Oče so vodili zabavo pogovo- ra. Mi smo lahko samo poslušali ter pokorno priki- mavali. Pripovedoval nam je kisló zaspanega glasu o samih manevrih in svojih vsakdanjih doživljajih po Bosni ter Hercegovini.

Ti družinski večeri so se vleкли kot megla po- časi do 11. ure v noči in še dalje. Menil sem večkrat, da se mi morajo razkleniti željusti vsled ne- prestanega zdehanja; pa nas je stari še vedno ški- ljavno pogledoval ter mrevnil s potrpežljivostjo. V- stali smo od muže šele tedaj, kadar so nam pokazali

ččka, da se slobodno porazlezemo po svojih temnih brlogih.

Na veliki petek zvečer je krožil naš oberst v običajni večerni zabavi po polju artilerijske stroke. Slišali smo, da njegovih starih živcev ne more pre- tresti ali omajati niti najljutejši topovski ogenj. Nje- mu se dozdeva izključeno, kako bi se bal strela kak višji častnik. Zvedeli smo, kako so stali naš oče kot skala mirno, ko so nameravali Rusi leta 1914 oble- gati Krakovo, a so si premislili ter opustili te nakane. Okoli 11. ure v noči nas je stari milostno odpustil v prepričanju, da smo gotovo vsi uverjeni: oberst je junak neustrašljive vstrajnosti.

Na veliko soboto je bil krasen dan. Naš gospo- dar je prekinil post in mirno brezdelje s poveljem: da mora moštvo eksercirati celo predpoldne, da se izuri za parado, katero bo priredil na veliko noč. Med vežbanjem je priropotal nad vas sovražni aero- plan. Oberst, ki je vaje nadziral, je zapovedal, da je streljal kar celi bataljon na rusko letalo. V naš stan vrnivšemu se oberstu sem omenil, da bi uteg- nilo imeti to brezpomembno pucanje v zračne višine za nas vse resne posledice. Stari je bil pa nasprot- nega mnenja, da se mora podkaditi sovražniku pod pete, četudi se giblje v zraku.

Krog poldneva je pribrenčal že prvi sovražni šrapnel in se razkahljavo ravno nad selom. To je bil prvi znak, da bodo temu vodilnemu strelu sledile še debele tetke — granate. Iz žrela ruskega topa je pricivilila prva in se zakopala v zemljo na levem o- glu sela. Gospod oberst je vidno prebledel in me v- prašal:

„Ali bo ta preklicani Rus škropil ter tupal po celi vasi?“

Samoobsebi umevno, da bo požegnal celo na- selbino od leve na desno. Granate so romale ena za drugo v vas. K sreči so zadevale vedno le med hi- še, ker je streljal sovražnik samo iz ene havbice.

be. Očka Ornikl Treba bo Linhartu ukazati, da popravi „Stajercu“ njegovo lažljivo butico, da vsaj prve besede, ki stojijo v vsakem listu že nad naslovom ne bodo lažnjive!

Kako sodi slovensko kmet-sko dekle o Claryjevih odredbah.

(Piše mladenka iz Braslovč.)

Spoštovani „Slovenski Gospodar“! Ti si skoro edini naš prijatelj v teh težkih časih, ki rade volje sprejmeš želje in pritožbe ubogega kmeta. Sprejmi v svoj predal tudi našo zadevo, ki je vredna, da izve za njo širša javnost.

Več braslovških kmetov (in tudi po drugih krajih) je z veliko težavo zredilo svoje svinje in jih v sredi meseca novembra prodalo za vojaško bolnišnico v Celju. Imeli so dovoljenje, ki pa, kakor smo pozneje izvedeli, ni bilo pravilno. S tem so nas preslepili nakupovalci, da smo oddali svinje, nič hudega siuteč. Prodali smo živo težo po 8 K, mrtvo pa po 11 K kilogram. To je bila taka hudobija, da nas sedaj kličejo na sodnije, kakor kakšne cestne hudodelnike in roparje. Plačali smo visoke kazni, skupno več tisoč kron.

Postava je postava, to pa velja samo za kmeta. Več bolj premetenih gospodov si je brez skrbi nakupilo svinje zase, a njim se ne zgodi nič žalega. Nasledek pa bo ta, da bo zanaprej grof Clary zastojlaskal prašičev po naših hlevih. To je splošna sodba savinjskih kmetov. Svinjereja se ni izplačala pred vojno, še manj pa sedaj pri tolikih revkizicijah in draginji ter skromnih delavskih močeh.

Neznosno je tudi za kmeta to siljenje mestne gospode, ko si gre na deželo nakupovat živeža. Kmet je v stiski. Če jim prodaja, je kaznovan; kazen pa vselej zadene le prodajalca, nikdar pa kupovalca. Pred vojno so ljudje trumoma hiteli v mesta. Sedaj pa se jim na deželi bolj dopade; naš kruh jim diši, našega dela in pravice pa ne spoštujejo. Kakor čilamo v listih, pobijajo mestni ljudje Slovence s šipe, Slovenci niso varni življenja, če se pokažejo na ulici. V mestu preleti te ljudi strah in groza, če slišijo v Mariboru, v Ptujju ali v Celju kakó slovensko besedo. Ko pa pridejo z nahrbtnikom na kmete, pa že znajo vsi prav dobro slovensko. „Mati, teta, gospodična, imate kaj špeha, jaje, moke, mleka ali kakih stvari? Bomo vam dobro plačali.“ Tako govorijo ti isti nemški hujskači, če bi radi dobili kaj pridelkov. Ti jih pridelala slovenski kmet. Dasiravno nam samim silno primanjkuje živil, vendar se usmilimo teh gospodskih beračev in si od svojega odtrgamo ter damo jim, kar jim edinozveličavno nemštvo nikakor ne more dati.

Prehranjevalni urad, grof Clary in še drugi nemški uradniki postavljajo nas kmete v eno vrsto z mestnimi ljudmi. Dobro, bomo pa delali tudi tako, le osem ur na dan, in ne od zore do mraka ali pa še celo ponoči. V senci malo lačen ležati, to še menda ni prehudo. Naših pritožb tako ne sliši nihče drugi kot Bog v nebesih, do tistih visokih nemških gospodov v Gradu in na Dunaju niti ne pridejo.

Ubogi slovenski kmeti, toliko trpiš in kraviš na bojnem polju. Zaslужil bi si prostost, svoboden razvoj in pravico. Namesto te pa te doma stiskajo neusmiljeni tuji, ki nimajo smisla za tvoj na predek. Kedaj ti zasveti zarja miru in boljše bodočnosti? Edino pod okriljem habsburško-avstrijske jugoslovanske države! Me Slovenke upamo, da v do-

glednem času napoči dan, ko bomo lahko zaklicale posebno me hčerke in sinovi slovenskega kmetkega stanu:

Sedaj tu biva prost moj rod,
Na svoji zemlji sam gospod!

M. V.

Pritožbe iz šoštanskega okraja.

Kakor razvidim iz raznih pritožb, se v naših o. kr. uradih marsikje z našim ljudstvom postopa na nečuvven način. Tudi pri nas ni v tem oziru vse v redu.

Navesti hočem za danes samo nekaj slučajev, ne da bi povedal imena. Ako to ne bo pomagalo, pa hočemo drugače nastopiti. Nezaslišano je, kako se postopa pri o. kr. okrajnem glavarstvu v Slovenj-gradu s strankami glede vojaških podpor.

Vložene prošnje se ne rešijo, dasiravno so že vložene po 5 do 12 mesecev. Vse pismene pritožbe ne pomagajo nič. Niti ne odgovori se nanje. Stranke hodijo v tej zadevi osebno na o. kr. okrajno glavarstvo. Tam jih enostavno zavrnejo, češ, da bodo dobili pismo rešitev, ali pa tudi, kar se je večkrat zgodilo, na vrata obesijo napis: Danes se ne uraduje, četudi je uradni dan. Koliko potov, zamude časa in stroškov vsled daljne vožnje imajo s tem stranke! Pa še to vse zastoj! Ljudje se zatekajo k advokatom ter morajo tam plačevati. Ali bi tega treba bilo, ko bi urad prošnje hitreje reševal? Ako pri o. kr. okrajnem glavarstvu nimajo dovolj uradnikov — naj jih dobijo več!

Ljudstvo je skrajno razburjeno, godrnja navadno nad županom, češ, da je on kriv itd. In kdo je vsega tega kriv? Slavoznani uradniški šimelj. Ali temu res ni odpomoči? Bomo videli!

Se slabše se godi našim ljudem pri o. kr. davkariji v Šoštanju ob dnevih, ko se izplačuje vojaška podpora. Kako se tam postopa z ženami in materami, ki so morale v krvavo vojno poslati svoje može in svoje sinove, to je že nečuvveno. Tamošnji uradniki, posebno eden, katerega ime za danes še zamolčimo, vpijejo nad ubogimi ženami ter z njimi neuljudno postopajo.

Ali so te uboge ženske res to zaslužile, ker so dale svoje može, svoje sinove za domovino, da se ob priliki, ko pridejo po podporo, z njimi tako ravna? Ne, stokrat ne! Proti temu bomo v prihodnjem najostreje nastopili.

Pretekli teden je bilo na o. kr. okrajno sodnijo v Šoštanj klicanih nekaj strank zaradi pretiranja vinskih cen. So bile to same ženske, ki imajo može pri vojaki. Pri zaslišanju se jih je pa od dotičnega uradnika psovalo z oderuhi itd., da so prišle revice vse zbegane domov. In zakaj? Ker so vino, katerega so same s krvavimi žulji pridelale, prodale, čujte in strmite, po 3 K liter. Trgovcev in drugih spekulantov, kateri so milijone zaslužili, se pa ne tira na sodnijo! Če torej kmet, kateri se celo leto muči v vinogradu in na polju, proda vino po 3 K, mu že stoji barič za hrbtom, ako pa trgovec blago, ki je stalo pred vojno 50 vinarjev, proda danes po 30 do 40 K, se mu ne zgodi prav nič. Ali se je potemtakem čuditi, da naše ljudstvo do uradnikov-tujcev nima nobene ljubezni?

Svaka sila do vremena! Enakih krivic ne bomo več trpeli. Dolžnost predstojnikov o. kr. uradov je, da se te razmere spremenijo na boljše, sicer bomo govorili drugače. Na neprijazno in neuljudno ve-

denje uradnikov-tujcev proti našemu ljudstvu pa bo di naš odgovor: Vsi na delo za takojšnjo udeležitev jugoslovanske države pod žezlom slavne habsburške dinastije, v kateri bo naš uradnik naš domačin in naš brat — in ne tujec!

Naše žrtve za domovino.

Zalostna novica, ki je znova potrla že itak jako nesrečno družino Pučkovo v Zupetincih, je prišla pred par tedni, namreč da je sin in brat Leopold Pučko padel junaške smrti na južnem bojišču. Rajni, rojen leta 1897, bil je dne 15. oktobra 1915 poklican v vojaški stan, ter prideljen k pionirjem št. 3. Bil je priden in značajan fant, vzor svojim tovarišem. Padel je, zadet v glavo od sovražne krogle, dne 7. novembra 1917 in je pokopan blizu mesta Mota (Caghi) ob reki Livenca na italijanskih tleh. In njegov oče Anton je že pred več kot enim letom storil v goratih Tirolah pod snegom junaško smrt.

Novacerkov pri Celju. Dobili smo žalostno poročilo, da je na italijanski fronti v 11. soški bitki leta 1917 pri Gorici padel zadet od sovražne granate Franc Špes iz Malih dol, v starosti 23 let. Bil je tudi odlikovan s srebrno hrabrostno kolajno I. vrste.

Ob božičnih praznikih se je raznesla tužna novica, da je padel na italijanskem bojišču, previden s sv. zakramenti za umirajoče, Ignacij Jež v 36. letu svojega vspešnega življenja. Bil je doma od Sv. Jurija v Slov. gor. Rajni je bil malega pa odločnega značaja. Ob svojem času je bil mašni strežnik, potem je več let opravljal z najvišjo vnuemo službo mežnarja, odkoder ga je vzela vojna služba. Le dvakrat je bil tako srečen, da je videl še svoje mile domače kraje in svoje ljube domače, od kojih se je le pretežno ločil. Na dan zadušnice so bili po njegovem blagem naročilu obdarjeni domači reveži iz njegove zapuščine, kar znači, da je bil blagi mladenič usmiljen do revežev in bo tako tudi usmiljen dosegel pri svojem Ljubem in Njegovi materi, koje zvest član se je pokazal ob vsaki priložnosti.

Spet je zadela bridka žalost Lorenčičovo hišo na Kušerniku pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Ob Veliki noči 1917 so izgubile ljubega očeta, A' zdaj so bile vesele prihoda brata Janeza iz Tirolskega. Dobil je eno celo leto dopusta. Pa Bog je drugače odločil. Dne 27. decembra 1917 je kruta smrt potrkala na njegova vrata in zahtevala dušo komaj 36 let starega, vrlega mladeniča. Bil je delaven in skrbljiv za vsako delo.

Od Sv. Urbana pri Ptujju nam pišejo: Zalostna vest je zadela kmeto hišo Fras v Ternovskem Vrhu dne 16. decembra 1917. Padel je marljivi gospodar, blagi mož ter ljubljani oče štirih še majhnih otrok, zadet od sovražne italijanske plinove bombe dne 6. decembra 1917. Pokojni se je že mučil za domovino in cesarja od začetka vojne, najpoprej v Galiciji in bil tam težko ranjen. Ko je okreval, je moral na Ogrsko in sedaj je že 23 mesecev bil pri sovražnem Italijanu na Tirolskem. Bil je pokojni Ludovik Fras priden gospodar ter naročnik „Slov. Gospodarja.“ Bog daj zvestemu in nepozabnemu možu, blagemu očetu ter vzornemu občanu večni mir in zasluženi pokoj in naj mu bo tuja sovražna zemljica lahka!

Pred kratkim smo izvedeli prežalostno novico, da je padel kot hraber junak na italijanskem bojišču, zadet od sovražne ročne granate, dne 27. oktobra 1917 pešec Peter Šiško, posestnik v Bregovici pri Sv. Antonu v Slov. gor. Pokojni je služil pri 47. pešpolku in je bil kot hraber branitelj ljube domovine od leta 1915 zmiraj na bojišču. Bil je vzgleden in miroljuben gospodar in tudi postrežljiv sosed.

Od Sv. Bolfanka v Slov. goricah nam piše: Zalostna vest je došla pretekli mesec iz gališkega mesta Lvov, da je iztrgala kruta smrt iz naročja materi 19 let starega sina Franca Muršec (po domače Peklarov) iz Biša in ga izročila daljnji gališki zemlji. Bil je pridelen k artilerijskim baterijam. Napačla ga je strašna bolezen legar. Dne 9. novembra 1917 je izročil svoje mlado življenje na oltar domovine. Rajni Franc je bil spoštovan od vseh vaščanov. Ker je bil zelo priden, pošten in delaven, si je pridobil ljubezen daleč naokrog. Najbolj ga je pa ljubila njegova mati, ki ga je imela rajši kakor vse zaklade sveta. Zdaj žaluje po niem neprestano, in se ji ta rana gotovo prej ne zaceli kakor v hladnem grobu. Njegov oče se nahaja tudi na južnem bojišču. Smatrali so ga že tudi kot mrtvega, ker že več mesecev ni nič pisal, pa zadnje dni je vendar došlo poročilo, da še živi. Rajni sin Franc zapušča še doma tri mlajše brate in dve sestri.

Truplo zdaj je žrtev daljne zemlje, Bodi tamkaj tvoje spanje sladko! Naj miru tam nikdo ti ne jemlje, Saj življenje ti je bilo kratko!

Dne 6. decembra 1917 je padel na italijanski fronti 40letni Jožef Kebrič, doma iz Drvanje pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Dobil je sovražno kroglo v glavo. Zapušča vdovo in dva otroka.

Vsem padlim slovenskim žrtvam bodi Bog previden Sodnik!

šureli so se bližali vedno bolj pristavi, kjer je stanoval naš štab. Granata je bobnila ravno na dvorišče, da so popokale vse šipe od zračnega pritiska.

Oče oberst so me pogledali tresočo plano, me vragabili za roko s krikom:

„Gospod moj, beživa!“

Je pritutila še druga, tretja in četrta granata, vse na naš dvor. Stari so jo odbrusili v grabo ob Strypi; Rus je pa nehal po četrta granati.

Oberst se je povrnil iz jarka enkrat pozno opoldan brez kape, ves zasopel in tresočih se noge. Misem ga uščipnil z opazko, pač pa sem si mislil: ruske težke pretresejo tudi staro srce in kosti.

Obstreljevanje ni tirjalo nobene človeške žrtve; pa gospod oberst je le prosil na višjem mestu, naj nam dovolijo za nekaj kilometrov nazaj, kjer se bomo gibal lahko za Veliko noč bolj prosto. Prošnja je bila uslišana; še na veliko soboto v trdem mraku smo zapustili Sokulec ter se preselili v ozadje v mestce Potok Zloty.

Zloty je zelo stara naselbina, ki se odlikuje po lepi legi; pači jo le židovska nesnaga, ki se je dvigala za našega bivanja tamkaj do neverjetnosti judovske zanikernosti, lenobe, blata in smradu.

V Potoku smo obhajali Veliko noč s sv. mašo na prostem, z godbo ter veliko parado.

Koj po velikonočnih praznikih so nam napravili naš polkovni gazda veliko veselje: odražjali so dopust za celih 14 dni. Kako oproščeno smo vzravnili vsi, ko je zatoni za bregom oberstov voz in vsaj za nekaj časa njegova sitnost ter ne-živost.

Po njegovem odhodu smo rajali ter veselili e-

krog zlatega teleta — prostosti. Vabili smo eden drugega v posete, po večerih pa nam je kratke dolgčas g. d. ba, ki nam je poščegetala ušesa z nekaj komadi. Naše prosto gibanje je omejil nekoli po gestii legar, ki se je pojavil tukaj prvič med našim moštvom. Ni uda, saj so zlotovski židje cepali že kar v mirnih asih pod smrtnimi udarci te bolezn, kateri teče zibelka ravno med nesnažnimi židi.

Korno poveljstvo v Buczaczu je vsled izbruhate vojne šibe izdalo povelje: ocediti se morajo vse judovske kočure, se skopati ter umiti vsi židje, si obriti brade in lase. Vem, da za časa babilonskega zavozlanja jezikov ni bilo toliko zmede, krika in vika nego tokrat, ko so silili židje, da so morali izpolniti do pičice izdano povelje. Vojaki so jih tirali v vodo, pod škarje in britev. Nam so poplesavala srca od radosti: židje pa so jadikovali kot nekoč v babilonski sužnjosti. Obriti in ostrizen žid se ni pokazal nobeden več po dnevu na ulico. Samsoni so čakali v svojih očičenih kolibah, da jim požene na novo noč las in brade.

Jaz sem užil v Potok Zlotem posebno lepe čase, ker sem lahko veliko občeval v ondotnem dominikanskem samostanu, kjer sem bil gostoljubno dobrodošel ob vsakem času.

Po očetovi vrnitvi iz dopusta je došlo povelje, da se mora preseliti ves naš polk v Buczacz. To prijazno mesto je trpelo veliko vsled aeroplanov. Tu so strašili francoski letalci, ki so bombardirali celo mesto vsako mesečno noč.

(Dalje sledi.)

S prepovedanega shoda v Celju.

Celjski magistrat žali slovensko kmetško ljudstvo.

Občni zbor Slovenske Kmetške Zveze v Celju v pondeljek, dne 4. februarja, je celjski mestni magistrat prepovedal. V utemeljevanju te prepovedi je ta urad naravnost žalil slovensko kmetško ljudstvo. Trdil je, da se je vsled prihoda slovenskih kmetov bati nemirov. Iz tega bi sledilo, kakor da bi bili slovenski kmetje pobijalci, roparji in morilci. V imenu slovenskega kmetstva prebivalstva proti takemu sumničenju najodločneje ugovarjamo.

Načelstvo S. K. Z. je proti prepovedi shoda brzojavno ugovarjalo pri cesarski namestnji in pri notranjem ministru. A grof Clary in minister Toggenburg sta v svoji priznani naklonjenosti napram slovenskim kmetom potrdila ukrep celjskega mestnega urada.

Mestni magistrat celjski torej ne more prenašati, da bi slovenski kmetje v Celju zborovali in se s svojimi poslanci razgovorili o težnjah in težavah, katere tarejo sedaj kmetški stan. Če bi bil mestni magistrat celjski dosleden, bi moral kmetškemu ljudstvu tudi prepovedati dovažanje živil v mesto, ako že kmeta v svoji sredini videti ne more.

Slovensko kmetško ljudstvo prihaja.

Ze zgodaj v jutru so bile ulice celjskega mesta polne naših somišljenikov in somišljenic. Eni so se pripeljali z vlaki, drugi so prišli peš mnogo ur caleč; iz mnogih krajev pa so se pripeljali možje, žene, fantje in dekleta z vozovi. Ob času, ko bi se naj začelo zborovanje, je bilo dvorišče hotela „Beli vol“ in skoro ves prostor na Graški cesti od Koldvorske do Okrožne ceste napolnjen. Dasiravno so bili kmetški ljudje silno ogorčeni, ker je mestni magistrat prepovedal zborovanje, vendar je vladal povsod lep mir in nikdo ni skrivil celjskim Nemcem in nemškutarjem niti lasu.

Policija hoče razgnati ljudstvo.

Policija je imela od župana Jabornega povelje, da naj razžene zborovalce. Ravno v trenutku, ko je poslanec Pišek pojasnil ljudski množici, da je shod prepovedan, se pririje kakih pet policajev v bližino poslanca Pišeka. Policaj je stopil pred poslanca Pišeka in mu naznanil, da je prepovedano govoriti in da bo policija razgnala zborovalce.

Poslanec Pišek se ne da ugnati. — Policaj mu grozi z aretacijo.

Poslanec Pišek zakliče s povzdignjenim glasom: „Mirni smo, a vi pridete nad nas s silo. Mi vemo, da imate skrito v bližini stotnijo vojakov z nabasanimi puškami. Mi vemo, da bi vi radi videli, če bi naši ljudje izzvali nemir ali pretep. A povem vam: Slovensko ljudstvo je pre pametno in prepošteno, da bi nasedlo na vaše limanice. Zagotavljam vas, da bomo mirni, a da bi policija suvala in razganjala naše ljudi, ki vas redijo, ki celjskim Nemcem nosijo mleko, jajca, mast in druga živila, tega si ne damo dopasti!“ In obrnjen proti ljudstvu pravi: „Bodimo mirni! Če nas danes ne pustijo zborovati, pa bomo zborovali drugokrat in tedaj nas bode prišlo kot listja in trave. Da bi nam ljudje, ki jih redi slovenski kmet, prepovedali zborovanje v Celju, ki je naša last, ki ga vzdržuje slovensko ljudstvo, tega si ne bomo več dali dopasti.“ Piškovim besedam so sledili na dvorišču, v gostilniških prostorih in na ulici gromoviti živijo-klici. Policaji so nemirno stopali semtertja in si niso vedeli pomagati. Ko je poslanec Pišek končal, je stopil policaj k njemu in mu je zagrozil, da ga bo aretiral. Poslanec mu mirno, a odločno zavrne: „Le zaprite me, če imate korajžo! A povem vam: Vi me ne bote zapirali. Sicer pa se bo o teh naših govorih na višjem mestu.“ In možu postave je minila vsa korajža, stegniti roko proti poslancu. Videl je, kako so se dvigovale pesti naših mož in mladeničev. Le pomirjevalnim besedam navzočih vodilnih mož se ima celjska policija zahvaliti, da se ni zgodilo kaj drugega.

Celjski župan pride razganjat.

Med tem se je pojavil ob vhodu v hišo mestni župan advokat dr. Jabornegg in uradni vodja dr. Ambroschitz. Župan je začel mogočno razganjati ljudi in groziti, da bo dal s silo razgnati množice, če se same ne razidejo. Dajal je povelja policajem in se polagoma prerival proti prostoru, kjer je stal poslanec Pišek.

Uradni jezik celjskega župana slovenski.

Proti poslancu Pišku obrnjen še enkrat grozi, da bo dal zborovalce s silo razgnati. Poslanec ga vpraša: „Kdo pa ste? S kcm imam čast?“ In odgovoril mu je nemško: „Jaz sem župan dr. Jabornegg.“ Nasproti mu je zadonel mogočen in mnogoglasen klic: „Govorite slovensko! Saj ste slovenske matere sin!“ Župan se je udal. Menda se je v tem hipu spomnil svojega pokolenja, svojega materega jezika. Začel je slovensko govoriti s poslancem in prigovarjati ljudem, naj se razidejo. Uradni jezik

celjskega župana je bil naenkrat slovenski. Ljudje so mu začeli ploskati in slišali so se klici: „Živijo župan dr. Javornik! Vi bote prvi slovenski župan našega Celja v bodoči Jugoslaviji!“ (Burna veselost.) Ko ga je poslanec Pišek zagotovil, da mu on sām jamči za mir in red in da ne potrebujemo policajev, se je župan izgubil na ulico.

Ljudstvo hoče zborovati.

Ljudske množice se niso dale pripraviti do tega, da bi se razšle. Ljudje so burno zahtevali zborovanja. In nastopila je cela vrsta govornikov, ne samo na dvorišču, v veži in v gostilniških prostorih, temveč celo na ulici. Lahko rečemo, da se je vršilo eno skupno veliko zborovanje slovenskega ljudstva ne samo na dvorišču, ampak tudi na celi občirni Graški cesti. Povsod pa je vladal vzoren red. Policija ni imela drugega opravka, kakor da je tupatam koga sunila ter skušala zbuditi iz reda. Ljudstvo je cel popoldan valovilo semtertja pred hotelom „Beli vol.“

Hej Slovani!

Poslanec Pišek je še enkrat pojasnil vzroke, zakaj nas niso pustili zborovati. Zaklical je: „Ljudstvo slovensko! Prišel bo kmalu čas, ko nam nihče ne bo več v slovenskem Celju prepovedoval shodov. A danes si zapomnite tiste, ki nam kratijo naše pravice. Bodimo vstrajni, složni in dobili bomo našo Jugoslavijo!“ Navdušenje, ki je nastalo pri teh besedah, se ne da pojasniti. Poslanca Pišeka pa so dvignili kmetški možje in mladeniči na rame in ga nosili med ljudsko množico. Ko je deželni posl. Novak pozval ljudi, naj ostanejo vedno tako navdušeni in vstrajni kot danes in naj se mirno razidejo, je na klic nemškega izzivača na ulici: „Živelo nemštvo!“ zadonela pesem: „Hej Slovani!“ In glas slovenske pesmi, prihajajoč iz stoterih in stoterih slovenskih grl, je mogočno in veličastno donel po celjskih ulicah. Se nikdar niso Slovenci v Celju ob onemogli asistenci župana in policajev peli pesem „Hej Slovani“ Ambroschitz in Jabornegg sta sikala od jeze. Slišali smo, kako je župan zapovedoval policajem: „Izpraznite gostilno!“ Toda do tega ni prišlo. Župan in z njim vred policija sta si pravočasno premislila poskusiti kaj takega.

Mi smo ostali zmagovalci.

Celjski Nemci in nemškutarji niso dosegli svojega namena. Mi smo ostali zmagovalci. Naše ljudstvo je spoznalo zopet jasno, kako nas spoštujejo tisti, katerim slovenski kmet prideluje živež. Navdušenje našega ljudstva za Jugoslavijo, za naše poslanca-voditelje je bilo tako veliko, da kaj takega še nismo videli. Prepovedali so nam zborovanje v dvorani, a ljudstvo je po svoje zborovalo pod milim nebom in celo na ulici celjskega mesta. Clary in dunajska vlada pa sta dobila zopet krepko po nosu. Med nami je vladal mir in red in pripravljena stotnija vojaštva se je lahko proti večeru razšla.

Tabor slovenskih kmetov na Murskem polju.

V nedeljo, dne 3. februarja, se je v Jureševih prostorih v Borecih pri Sv. Križu zbralo nad 1500 zavednih Slovencev in Slovenk iz celega ljutomerskega političnega okraja; navzoči so bili večinoma vsi župani. Prišli so tudi zastopniki prekmurskih Slovencev. Shod je otvoril namesto obolelega okrajnega načelnika njegov namestnik Joško Rajh. Za predsednika je bil izvoljen načelnik ljutomerske posojilnice g. L. Babnik. Navdušeno pozdravljen je nastopil poslanec Roškar, ki nam je opisal delovanje naših poslancev za kmeta in narod sploh. Deželni poslanec Ozmeč je govoril o gospodarskih potrebah in zahtevah slovenskega kmeta. Urednik Zebot je govoril o jugoslovanski deklaraciji, M. Rajh pa o Narodnem Svetu. Po govorih so se sprejele naslednje resolucije:

Zbrani muropoljski kmetje pozdravljamo Jugoslovanski klub, izražamo klubu popolno zaupanje, obsojamo vsak poizkus razdora med Jugoslavlani, izražamo svoje popolno zaupanje ka or klubovemu načelniku dr. Korošcu, tako svojemu zastopniku v drž. zboru Ivanu Roškarju.

Zbrani muropoljski Slovenci in Slovenke se z navdušenjem pridružujemo deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917 za samostojno jugoslovansko državo pod habsburškim žezlom in zahtevamo, da se tudi prekmurske Slovence priklopi Jugoslaviji.

Protestiramo proti poostrenim rekvizicijam na kmetih, proti znižanju prehranjevalne množine, in zahtevamo, da se pusti odprte vse mline.

Okraj naj se oprsti oddaje sena in slame, in krma, ki bi se dala še spraviti skupaj, razdeli naj se med živinorejce v domačem okraju, ki nimajo krme.

Po mestih se naj bolj štedi z mesom, da se ohrani naša živina.

Edini možki, ki vodi gospodarstvo, mora biti brezpogojno oproščen vojaške službe, da bo omogočeno poljsko delo. Ugovarjamo proti temu, da se zahteva od kmetov kmetijskih pridelkov, ako hočejo dobiti sladkor ali petrolej. Kmeta se naj oskrbi z obleko in čevlji. Kože iz domačega zakola se naj dovolijo za vstroj.

Muropoljski Slovenci, zbrani dne 3. svečana, zahtevajo, da naj vlada prejkoslej sklene z našimi nasprotniki pošten mir brez pridobitev in odškodnin na podlagi samoodločbe narodov. Za sedaj pa naj pospešuje posebni mir z Rusijo, ter da naj pritegne zastopnike vseh avstrijskih narodov k mirovnim pogajanjem.

Resolucije so bile sprejete z viharnim navdušenjem. Ko je predsednik zaključil veličastni ljudski tabor in je zborovalce navduševal, naj ostanejo vstrajni, dokler se nam ne uresničijo naše želje po samostojni Jugoslaviji, sta zaorili iz stoterih in stoterih grl pesmi: „Lepa naša domovina“ in „Hej Slovenci!“

Poslanec Roškar je po zborovanju še dajal svojim volilcem razna pojasnila.

Na bojiščih.

Na bojiščih ni bilo zadnji čas nobenih posebnih sprememb.

Cetverosporazum za nadaljevanje vojske.

Zadnja dva dni januarja in prva dva dni februarja je v francoskem mestu Verzail zboroval najvišji vojni svet četverosporazumov. Pod predsedstvom francoskega ministrskega predsednika Klemansoa je imel 7 sej, katerih so se udeleževali zastopniki Zedinjenih držav v Ameriki, Francoske, Angleške in Italije. Glede na zadnje govore avstrijskega zunanjega ministra in nemškega državnega kancelarja je najvišji vojni svet izjavil, da se ne približujejo zmernim zahtevam četverosporazuma. Osrednje črčave vodijo osvajalni in roparski naklepi. Zato pa je najbližja in edina dolžnost, da zavezniki nadaljujejo vojaške napore s skrajno močno voljo in v najčezjem in najbolj izdatnem sodelovanju. Ti napor se morajo tako dolgo nadaljevati, dokler ne bodo sovražne vlade in narodi spremenili svojega mišljenja in dokler ne bo upanja, da se sklene mir, ki ne bode pomenil poraza pred napadalnim in zakrknjenim militarizmom, marveč bo temeljil na teh načelih: pravičnost, pravičnost in spoštovanje pred pravico narodov. Vsi napor zavezniških držav se bodo najozre in najbolj učinkovito združili v boju proti osrednjim državam pod nadzorstvom najvišjega vojnega sveta. V mišljenju in hotenju zaveznikov se je dosegla popolna skladnost, ki nima drugega namena, kakor da obrani omikani svet pred najbolj nasilnemu počvzetju svetovnega zatiranja.

Mirovna pogajanja v Brestu-Litovskem

Dne 30. januarja so se v Brestu Litovskem zopet pričela mirovna pogajanja, katerih se tokrat udeležuje tudi zastopnik Bavarske. Velike težave so na-tale glede Ukrajne, kjer obstajata dve vladi: ena v Kijevu in ena v Harkovu Prva zahteva, da se Ukrajina popolnoma odcepi od Rusije in se proglaši za samostojno državo, druga pa je sestavljena iz bojševikov ter zastopa stališče, da naj bo Ukrajina sicer samostojna ljudovlada, a le kot del Velike Rusije. Po ezkoče, ki nastajajo v Brestu-Litovskem radi vprašanja Ukrajine, postajajo vedno večje K temu se pride vprašanje Poljske. Vedno glasneje namreč zahtevajo Poljaki, naj se združijo v samostojno Poljsko vse pokrajine, kjer prebiva poljsko prebivalstvo. Na nedeljskem zborovanju v Lvovu so Poljaki zahtevali, da se mora Poljski zagurati poleg njene neodvisnosti tudi prost dohod do moria. V Brestu-Litovske o hoče, o tudi Poljaki biti zastopani, toda Trockij sedajne poljske vlade noče pripoznati kot pravega zastoostva poljskega naroda, ker ni bila izvoljena od ljudstva ampak postavljena od Nemcev. Tako so v Brestu Litovskem vsak dan nove in vedno večje potezkoče. Kühlman in Černin sta že izgubila upanje, da bi se mogel skleniti posebni mir s celo Rusijo; tolažita pa se z nado, da bo mogoče se pogoditi s nekaterimi samostojnimi državami nekdanje Rusije, zlasti z Ukrajino.

Tedenske novice

Duhovniške vesti. Dne 1. februarja je bil kot kanonik instaliran preč. g. Maks Vraber, spiritual v mariborski bogoslovni. Za provizorja pri Sv. Jerneju nad Muto je imenovan č. g. Anton Trinkaus, kaplan pri Veliki Nedelji. Prestavljena sta čč. gg. kaplana Ivan Verbanjšak iz Starega trga k Veliki Nedelji in Franc Rakun iz Sv. Eme v Zetale.

Duhovniška vest. Vojni kurat č. g. dr. Anton Jehart, ki je med vojno prišel v srbsko in potem v italijansko vojno vjetništvo, se je pred nekaj dnevi vrnil iz laškega vjetništva.

Odlikovan slovenski učitelj. Jernej Paulič, učitelj v Leskovcu, je dobil nedavno za svoje hrabro zadržanje na fronti zaslužni križec in železni križec II. razreda. Prej pa je že bil odlikovan s Signum laudis, s srebrno kolajno II. razreda in Karlovim križcem.

Cesarsko priznanje. G. Bregant Jurij, bivši nadučitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor., ima 7 sinov pri vojakih. Dva sta žrtvovala svoje življenje za domovino, eden je v ruskem vjetništvu, drugi pa so še zdej aktivni vojaki. Presvitli cesar je očetu v priznanje daroval iz svoje zasebne blagajne 500 K in bronasti vojaški kip z začetnimi črkami Nj. Veličanstva. Gospod Bregant je zdaj star 78 let in letos v jeseni obhaja svojo zlato poroko. Trdno upa, da bodo takrat njegovi junaški sinovi že v ožjem obiteljskem krogu z očetom praznovali to zelo redko slavnost.

Dva lepa shoda v ptujskem okraju. Na Svečnice je imel poslanec Brenčič lep shod v Ptuj, v nedeljo, dne 3. febr. pa v Ormožu. Shod v Ptuj je otvoril poslanec Brenčič ter je predlagal g. Kuharja iz Brstja za predsednika, kateri je tudi bil enoglasno izvoljen. Poslanec Brenčič je v eno uro trajajočem govoru obširno poročal o delovanju v državnem zboru. Posebno obsežno je govoril o naši deklaraciji, o postopanju okr. zastopa ptujskega nasproti županom itd. Navdušenje za našo deklaracijo so čez 1000 oseb broječi zborovalci iz skoro vseh hr. ptujskega okraja pokazali javno in z velikim veseljem. Zgago je prišel delat Linhart, tajnik okr. zastopa Tarcom in par štajercijancev, katerim se pa ni posrečilo, da bi dosegli kakšen uspeh, čeravno je Ornig poslal uradnega vodjo Güntnerja s polciji in 12 vojaki, okrajno glavarstvo pa komisarja dr. Schreia, da so skrbeli za red. Ta shod je pokazal Ptujčanom, da se naše ljudstvo ne da več komandirati od raznih nemških in nemškutarških privandrancev in da je 99% ljudstva iz okraja za našo deklaracijo, za katero se povsod pridno nabirajo podpisi. K besedi se je tudi oglasil Linhart. Besedo je tudi dobil, pa kakor hitro se je pokazal na govorniškem mestu, so zborovalci po vseh treh dvoranah začeli vpiti: Doli z Linhartom! Doli z izdajalcem! Na to so ga potegnili z odra. Predsednik se je na to zahvalil gospodu poslancu za njegovo obširno poročilo, mu izrekel zaupanje; zborovalci so z živahnimi živijo-klici pritrdili tej zaupnici. — Shodu v Ormožu dne 3. sečana je predsedoval Tomaž Korpar iz Oslušovcev. Predsednik pozdravi g. poslance Brenčiča in g. komisarja dr. Schreia, nato da besedo g. poslancu Brenčiču, kateri v petčetrurnem govoru poroča o delovanju v državnem zboru, o rekviriranju, zlasti še o naši deklaraciji. Zborovalci so z velikim zanimanjem poslušali in večkrat govornika pretrgali z živahnim pritrdjevanjem. Ob koncu govora je nad 300 ljudi broječa množica na poziv poslance zaklicala 3kratni živijo presvitlemu cesarju in cesarici. Zborovalci so se enoglasno izrekli za našo deklaracijo. Veliko občin in drugih korporacij so že podpisali deklaracijo, drugi pa še bodo v kratkem. Mladenka Sever vpraša poslance, če je res, da bodo dotične osebe od žandarmerije preganjane, katere bodo za deklaracijo pobirale podpise. Poslanec odgovori, da to ni res in se ne bo zgodilo; naj se mu takoj naznani vsak slučaj, če bi kak žandar kakšno osebo plašil ali preganjal zavoljo deklaracije. Končno so zborovalci izrekli popolno zaupanje kakor Jugoslovanskemu klubu, tako tudi poslancu Brenčiču.

Linhart jo je pošteno skupil. Iz Ptuja se nam piše: Linhart pač ni sanjal, da bi bilo mogoče, v Ptuj doživeti tak poraz in tako sramoto, kakor se je to zgodilo na shodu poslance Brenčiča. Kje so ostali zadnji Linhartovi privrženci in štajercijanci, s katerimi se toliko baha po širnem nemškem svetu? Na njegovo zahtevo so volili predsednika. Predlagale se je uglednega posestnika Kuharja; vsi so ga volili, le edini Linhart je bil proti. Kaj ne, gospod

Linhart, da ste jako začudeno gledali in iskali zastonj svojih ljudi? Mi smo pa opazovali, kako ste krenili svoj obraz, ko so vam klicali ljudje od vseh strani: Ven z njim! Tak izdajalec! Mislili smo prepelj, da je gospod Linhart bolj korajžen, toda smilil se nam je junak, ki je zlezal tako tiho v kotiček avorane. Pa čast, komur gre čast! Taka čast je zadela ta dan Linharta. Dobil je častno stražo, cel odedek vojaštva in policajev je spremljal visokega gospoda med spalirjem razveseljujočih se ljudi. Oh ti nesrečni pljunki, pa ti neotesani sunki od vseh strani! Ko bi le teh ne bilo! Kaj pomenjajo vse pritožbe pri očetu Orniku! Na vse zadnje je gospod Linhart, ko je videl tako velikansko navdušenje med zborovalci, še sam klical: Živijo avstrijski Slovenci!

Linhart ima veliko korajžo. Dan pred ptujskim shodom je prišel gospod Linhart prositi nekega lovca patronov za svoj revolver. Slutil je torej že prepelj, da ni prav varno iti izzivat med navdušene Jugoslovane.

Gospod Linhart je moral priznati resnico. Z czirom na lažljivo pisarijo v „Štajercu“, ki hujska, da delajo Slovenci svojo deklaracijo proti Avstriji, je poslanec Brenčič na zadnjem shodu izjavil: „Tistega gospoda, ki trdi, da hočejo Slovenci Jugoslavijo pod srbskim kraljem in da delajo proti Avstriji, imenujem javno podlega lažnjivca.“ Linhart je v medklicu zanikal, da bi kaj takega trdil. Seveda na shodu je videl resne obraze slovenskih kmetov, prestrašil se jih je, junaško srce mu je padlo v blačice in ni si upal ponavljati natočevanja, katerega je vse polno v „Štajercu.“ Da, da, razuzdane otročiče treba le strogo prijeti, pa je čopro.

Ptujski lump laže. Kako nesramen in podel lažnjivec je ptujski „Štajerc“, dokazuje že samo to, da vedno ponavlja izmišljeno laž, da sta naš list in „Straža“ vojake 87. polka imenovala šnopsarje. Že opetovano smo pozvali ptujsko šnopsarsko barabo, naj dokaže, kedaj smo to storili; tega seveda ne more, ker nismo nikdar kaj takega pisali. Dočim v poprejšnji številki omejuje svojo laž, pisoč, da smo samo njegove pristaše v tem polku imenovali šnopsarje, kar pa je tudi zlagano, v številki dne 3. februarja pa zopet ponavlja svojo laž o 87. polku sploh. Postavlja pa še novo laž, kakor da bi bili Slovenci pokvarili sedem hrastov v Mariboru, vsaj ena v čast vojakom 47. polka. Tega ni storil noben Slovenec, marveč tisti nemški in nemškutarški pobalini, ki so razgrajali po mariborskih ulicah, pobijali šipe na hišah Slovencev, pri šolskih sestrah, na gimnaziji in drugod, ki so pomazali Tappeinerjev spomenik in pokvarili Jahnov spomenik. Ptujski lump pa bo seveda lagal naprej. Da ni nemškutarjev sran takega barabskega lista!

Za Jugoslavijo so se še izjavili: Dubovščina dekanije Dravsko polje. Jugoslovansko deklaracijo sta podpisala tudi zagrebški nadškof dr. A. Bauer in škof na otoku Krk dr. A. Mahnič; deklaracijo je nadalje podpisalo nad 50 zagrebških duhovnikov in bogoslovci senjsko-modruške škofije. Občine: Gornja Ložnica pri Slov. Bistrici, Zabukovje Lancova, trg Ptujška gora, Spodnji Gašteraj in Malna v Slov. gorah, Poljčane, Stanovsko, Brezje, Luščka vas, Frajhajm pri Slov. Bistrici, Griže pri Celju, Mzgovci, Samušani, Formin Muretinci pri Ptuj, Slivnica pri Celju, Sevnica ob Savi, Radislavci pri Ljutomeru, Pletenje pri Brežcah, Podčetrtek, Sv. Rok ob Sotli, Kristanci pri Ljutomeru Žene in dekleta: Bohova pri Mariboru (50), Plitviški Vrh pri Radgoni (46), Polenci pri Ptuj (234), Zavodnje pri Šostanju (205), Vrzej (200), Vransko, S. Jeronim in Prekope (741 in 486 moč in mladeničev iz teh treh občin), Šostanj (391), Gornja Polskava (96), župnija Ljutomer: Cven (334), Babinici (136) So. Kamenščak (57), Cezanjevci (77), Mekotnjak (84), Stara cesta (182) Noršinci (93), Rečica ob Savinji (705), Zalec trg: (444), Vrbje (160), Gornja in Sp. Ložnica (25) Fram in Rače (783), Lembah pri Mariboru (98), Novostifta (316), Muretinci (86), Dramlje (289), Dobrna (581), Zdole pri Brežcah (nad 300), Obrež pri Središču (198 in 111 moč in mladeničev), Grabe (112 ter 63 moških), Solčava (157), Sv. Jernej (282), Križevci (100), Ormož, Pavlovci, Pavlovski Vrh in Hardek (302), Brebrovnik (320), Sv. Miklavž (139) Sv. Lenart (245), Oslušovci (34), Lešnica (34), Vinski Vrh (43) župnija Sv. Peter v Sav. dolini (530), Sv. Peter (142), Roje (64), Dobrteša vas (89), Spodnje Gruševlje (57), Gornje Gruševlje (69), Zalog (37), Podlog (74) Gornja Hudinja pri Celju (76), Goriški begunci v Hočah (28), krajni šolski sveti pri Sv. Marjeti poleg Rim. Toplic, v Poljčanah in v Rečici v Savinjski dolini ter rečička prostovoljna požarna bramba.

Zandarji in jugoslovanska deklaracija. Kakor smo izvedeli iz verodostojnega vira, nimajo žandarji od žandarmerijske oblasti povelja, poizvedovati kaj glede jugoslovanske deklaracije. Če to storijo na lastno roko, pa vendar ne smejo nikogar strašiti in

nikogar blašiti in nikomur groziti s kaznimi ali kakimi drugimi posledicami. Če bi se torej zgodilo, da bi kak žandar bil grozil nabiralcem ali nabiralcem podpisov s kaznimi, ali pa koga plašil zaradi podpisov jugoslovanske deklaracije, naj se to takoj naznani g. državnemu poslancu dr. K. Verstovšku v Mariboru in sicer se naj natančno pove tiste dotičnega žandarja, ime osebe, kateri je grozil, in besede, katere je rabil žandar. Nato se bodo storili potrebni in energični koraki. Naj se torej nikdo ne boji podpisati jugoslovanske deklaracije ali pa nabirati podpise.

Od meje. Kaj je z orožniki in podpisovanjem naše deklaracije? Zadnja „Straža“ je pisala, da se ji na merodajnem mestu tajili, da bi orožništvo dobilo kak tozadevni ukaz; a dva, tri dni prej pa je en orožnik naše postaje javno v gostilni trdil, da so ravnokar dobili iz Gradca povelje, poizvedovati, kdo pobira podpise, posebno če bi delale to kakšne javne, uradne osebe (na deželi bi to menda pomenilo: duhovnike in učitelje?). Čudno; sele nedavno se je mariborska politična oblast v neki okrožnici na urade po okraju pritoževala, kako so orožništva preobložena z delom, da ga ne morejo zmagovati. Sedaj pa mu nalagajo še to „državo ohranjajoče“ delo! — Da plesnivi štajercijanci v svoji šnopsarski modrosti naše nabiralke podpisov strašijo ter nekaterim manj zavednim in politično nešolanim podpisovalcem grozijo, kako bodo po vojski z duhovniki vred postreljeni, ker delajo za Rusijo in za Srbijo, temu se ni čuditi. Nasprotno bi mi le stmeli, če bi šolarji „Štajerca“ v teh rečeh mogli katero pametno in resnično ziniti. Mi vstajamo in vas je strah!

Župnije Slovenskih goric, posnemajte! Nad vse imenično in velikansko je uspelo v obmejni župniji Sv. Benedikta podpisovanje žen in deklet za deklaracijo Jugoslovanskega kluba. Z največjim veseljem so pridne nabiralke, vse članice Dekliške zveze, sprejele in izpolnile težko nalogo pobiranja podpisov. Z največjim in odkritim veseljem se je malone vse ženstvo za lastnoročnimi podpisi javilo za deklaracijo 955 žen in deklet in sicer pri Sv. Benediktu 191, na Drvanji 125, v Ihovi 121, na Ročici (benedički del) 55, v Oseku (benedički del) 59, v Trotkovi 127, pri Sv. Treh kraljih 147, na Ščavnici (benedički del) 131. Izjave že ima ob enem z izjavo izobraževalnega društva pri Sv. Benediktu v Sl. gor. Jugoslovanski klub na Dunaju, kateri je lahko ponosen na zavedno ženstvo v naši župniji. Vam pa požrtvovalne nabiralke in zavedne podpisovalke vsa čast in slava! Iz dna srca smo prepričani, da ne bo zastonj Vaš trud!

To podpisovanje je delo za srečno Avstrijo in srečen slovenski narod v njej. Zato ni prijatelj močne, zadovoljne Avstrije, kdor dela proti deklaraciji, naj si bo potem kdorkoli.

Štajerski pododbor Zadrzne Zveze v Ljubljani je imel v pondeljek, 4. februarja, predpoldne, v Celju svoj občni zbor. Udeležba je bila prav velika. Med udeleženci so tudi bili poslanci dr. Korosec, Pišek, Novak in Vrečko in načelstveni ravnatelj iz Ljubljane g. Legat. Predsedoval je prof. dr. Hohnjec. Poročilo o stanju združništva v letu 1916 izkazuje 102 posojilnice in 17 gospodarskih zadrug. Posojilnice so večinoma Raiffeisenovke (87), le 15 posojilnic je mešanega ustroja. Število članov je v l. 1916 padlo od 27.928 članov na 16.776. To pa odtod, ker skoraj nikdo ne išče posojil, pač pa se ista vračajo in člani, ki vrnejo posojila, izstopijo iz posojilnic. Denarni promet se je zvišal od 25.785.430 K na 53.583.024 K. Stanje hranilnih vlog se je povzdignilo od 19.593.525 K na 29.445.136 K, posojila so padla od 16.932.560 K v letu 1913 na 16.800.000 K leta 1914, na 15.146.000 K leta 1915 in na 11.549.000 K leta 1916. Čisti dobiček je narastel od 81.078 K leta 1913 na 116.102 K leta 1916, rezervni fondi vseh članic znašajo 1.118.365 K, lep uspeh zadrzne delo na Spodnjem Štajerskem. Celjski magistrat je pokazal veliko zanimanje ne sicer za zadržno delo, — marveč za zborovanje. Uradni predstojnik Ambrožič je poslal policaja, ki je javil, da je ta dan v Celju prepovedano vsako zborovanje Slovencev. Predsednik dr. Hohnjec je kot odgovor g. Ambrožiču na policaju poslal vabilo na občni zbor, toda Ambrožič se povabilu na gospodarski pođuk ni odzval.

Slovenci! Vaša narodna dolžnost je, da govorite na svoji zemlji vedno le slovenski! Poslužujte se povsod: v uradih, trgovinah in v vsem javnem življenju le slovenskega jezika. Zapomni si slovenski kmet: Trgovec, ki Ti prodaja blago, je odvisen od Tebe in ne Ti od njega. Uradnik v mestu je radi Tebe in ne Ti radi njega. Zahtevaj zato od obeh, da bodeta govorila s Teboj v Tvojem jeziku.

Pustna nedelja. V prid slovenske šole v Mariboru se priredi na pustno nedeljo ob 5. uri popoldne v gostilniških prostorih Narodnega doma

zabavni večer z zanimivim sporedom. Prireditelji preskrbe tokrat dovolj stolov, da dobi vsakdo prostora.

Drzni roparji. Od Sv. Jerneja pri Ročah nam pišejo: Dne 20. jan., ob pol 7. uri zvečer, je pri posestniku Antonu Jevšenak, ko so ravno rezali slanino, nekdo potrkal na okno s prošnjo, da bi se mu naj pokazala pot v Loče. Ko je žena, ki ima moža pri vojaki, odprla vrata, je vstopilo 6 mož in zahtevalo, da naj jim da večerjo, češ, da so lačni. Da bi se rešila neljubih gostov, jim je ustregla. Lepovi so nato zvezali gospodinjjo, dekli in neki mladenki, katera je prišla slučajno na obisk, so ukazali, da sta morali slanino rezati. Naložili so skoro vse meso, slanino in 50 K denarja. Konečno so se še v kleti okrepčali in jo potem hitro odkurili. Za roparji pridno poizvedujejo.

Gospodarske novice

Občni zbor Kmetijske družbe v Gradcu se vrši dne 20. in dne 21. marca t. l. Podružnice, agitirajte in pridobivajte ude in javite iste najpozneje do zadnjega februarja osrednjemu odboru v Gradcu! Število udov naj bo večje kot leta 1914!

Pozor! Kmetje, zahtevajte od vsakega, ki pride v imenu oblasti rekvirirat žito ali živila, legitima cijo od glavarstva, če je nima, mu pokazite vrata!

Lesotrzci in gospodarji gozdov, pozor! Na vsestranske pritožbe in posredovanja glede krivičnega rekviriranja lesa zlasti za trboveljsko družbo se je javilo poslancu dr. Verstovšku, ki je vse sile napel, da bi rešil posestnike velikih škod, od c. kr. namestnije, da je ta že dne 2. februarja telegrafično ukazala politični ekspozituri v Mozirju in glavarstvu v Celju, da ne smejo več rekvirirati lesa za trboveljsko družbo na podlagi zakona za vojne davatve (Kriegsleistungsgesetz). Družba si sme les nabaviti prostovoljno in le na podlagi § 10 ministerijalne odredbe od dne 10. aprila 1917, državnih zakon št. 160. Rekurze, katere je dobil od posestnikov poslanec dr. Verstovšek, bo cesarska namestnija nadalje obravnavala. Navedeni paragraf 10 se glasi: 1. Za varstvo javnih težnj more poljedelski minister zaukazati a) škanje lesa, b) dostavljanje lesa v stavbinske svrhe, za kurivo itd. po cenah, kakor jih določi minister. 2. Lesna gospodarska centrala lahko dobi od poljedelskega ministra nalog, izvršiti od ministrstva zaukazane odredbe, če se brani to storiti posestnik v določenem roku. Pri tem pa se morajo varovati vselej težnje gospodarjev pred vsako škodo. Na podlagi teh določb ni mogoče tako oškodovati lesotrzcev, kakor se je to godilo do sedaj.

Nove najvišje cene za špeh, svinjsko mast, maslo in surovo maslo. Izšla je namestniška naredba, s katero se določajo sledeče najvišje cene za špeh, svinjsko mast, surovo maslo in maslo. Pri pridelovalcu bo znašala cena za surov špeh 9 K 40 v, za spuščeno svinjsko mast 10 K 60 v, za surovo maslo 9 K za maslo pa 11 K. — Če štajerska nakupovalnica pri cesarski namestnji v Gradcu prodaja špeh in mastosebam in družinam, ki ga potrebujejo, po 30 do 40 K 1 kilogram, zakaj potem plačuje kmetu mast samo po 10 K 60 v? Razlika je torej 20–30 K. Ali ni to čisto navadno navijanje cen? Zahtevamo, da državno pravdnitvo zasleduje to nakupovalnico radi draženja.

Kako se nam godi. Zavedne slovenske žene iz Svečine nad Mariborom nam pišejo: »Živio koprivniške žene! Tako smo zaklicale svečinske Slovenke, ko smo čitale v Slov. Gosp. dopis teh vrlih žen. Stem soglašamo tudi me, ki smo doma v zelo hribovitih krajih. Nam se je še hušje go dilo, ko smo uro daleč hodile po vodo in zraven še deco vlačile za seboj. Pa kljub temu bi še rade nosile noč in dan, ko bi le dosrgle z vodo kaj masti in mesa. Naši slovenski gospodje uradniki to itak vedo, pa tisti nemški gospodje pri zeleni mizi v Gradcu mislijo, da je krmljenje svinj enako reji divjih zajcev, ki se redijo od vode in trave. Naj grof Clary in njegovi nemški gospodje uradniki malo preudarijo: Pred vojsko smo zredile špeh, ki je bil debel 4 do 5 prstov, sedaj pa samo za eden prst. V prejšnjih časih smo kmetje z veliko t-zavo obešali špehe na dilje, ker se nam je vse potrgalo, sedaj pa ga ne moremo obesiti, ker skoz vsako špehovo špranjo lahko gledamo na višino Svetega Duha! Prejšnje čase je kmet z lahkoto redil gospode pri zeleni mizi, a dandanes pa so si sami krivi pomanjkanja živil, ker nam vzamejo vse zrnje. Pa mi bi nič ne rekli, če bi se nam le to pustilo, kar se jim tam pokvari, bi imel kmet in gospoda dovolj masti! Lansko leto smo zadnjo trohico pobrale in dale erarju, še isto pičlo plačilo niso vedeli kedaj bi nam bili dali, (mnogi še sedaj nimajo plačane oddane masti) ne vemo, kje tiči vzrok! Kako se bo, ne vemo. Če ne bo več kmetov oproščenih, potem je pač vsega konec, kmeta z gospodo vred. Me, stare ženske okoli 70 let ne moremo več delati, me mlade pa z

dvema, tremi otroci moramo zapustit delo ali otroke. Mnoge še za otroke niti podpore nimajo.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu se je v pretekli dobi prodalo nekaj bal tujega hmelja po 145–155 K za 50 kg. Vobče je pa bilo popraševanje po ij(em hmelju tako malenkostno, da so padle tudi cene in sicer za 10 K pri 50 kg.

Prošnje za krmila so kolkovine proste. Ker so se dogajali in se še dogajajo slučajji, ko prosilci svoje pismene prošnje za krmila kolkujejo s kolkom po 1, po 2 in še celo s kolkom po 3 K, se izrecno povdarja, da je finančno ministrstvo z odredbo z dne 27. novembra 1917 odredilo, da so vse prošnje za krmila, naslovljene na politične oblasti, proste sleherne pristojbine, torej tudi kolka.

Najnovejša poročila. Državni zbor.

Avstrijska državna zbornica je imela po entedenskem odmoru v torek, dne 5. februarja zopet svojo sejo. Na dnevnem redu je bila razprava o državnem proračunu. V začetku seje je minister za javna dela predložil zbornici načrt za nov zakon o elektriki. Odigral se je nato v zbornici dogodek, ki bi moral Seidlerjevi vladi z nova odpreti oči, da nima trdne in zanesljive večine v zbornici, marveč da je zgrajena na pesek. V imenu rusinskih poslancev je namreč Rusin Konstantin Levickij vložil nujno vprašanje glede odprave slabih prehranjevalnih razmer v vzhodni Galiciji. Vršilo se je nato, glasovanje o nujnosti predloga. Zbornica je z 91 glasovi proti 90 glasovom sprejela nujnost vprašanja. Proti nujnosti so glasovali Nemci, ki so pa ostali za 1 glas v manjšini, torej zopet poraz nemških večinskih strank v zbornici, na katere se opira sedanja Seidlerjeva vlada. Po triurni razpravi o rusinskih zadevah je zbornica pričela z razpravo o državnem proračunu. K besedi se je oglasil poslanec Roškar, ki je navajal resne pritožbe neenakomernega rekviriranja na Štajerskem. Položaj kmetijskega prebivalstva na Slovenskem je skrajno žalosten; veliko nevoljo vzbuja dejstvo, da se vsako leto pripeti mnogo slučajev, da je vsled brezbriznosti poklicanih činiteljev mnogo dragocenih živil uničenih in pokvarjenih, da niso več za človeški živež uporabna. Pri oddaji krme in slame ni nobenega reda, ker še do danes niso na jasnem, koliko sena in slame bi naj pustili kmetu za vsak komad goveje živine. Po mestih, kjer je mogoče marširke nakupičenih mnogo živil in krmil, ni nobenega pregledovanja, ni nobenih rekvizicij, rekvizicije so samo za kmetstvo prebivalstvo. Resno svari vlado pred nevarnostjo, ki bi nastala, ako bi naše kmetstvo prebivalstvo bilo prisiljeno izgubiti veselje do dela. (Burno odobravanje) Poslanec Laginja je govoril o žalostnih prehranjevalnih razmerah v Istri ter je izjavil, da bodo Jugoslovani glasovali zoper državni proračun zaradi velikih grehov, katere je država zakrivila na Jugoslovanih.

Stavke pojemajo.

V Nemčiji je stavkalo dne 1. februarja nad milijon delavcev. Samo v Berlinu je bilo stavkujočih nad 700 000. Vlada je z orožjem in silo potlačila napredovanje stavke. Novejša poročila namreč naglašajo, da stavka pojema in da so stavkujoči že večinoma zopet začeli delati. — V Trstu, kjer je stavkalo nad 15.000 delavcev, se je stavka končala dne 4. februarja. Vlada je obljubila delavcem več živil.

Razmere v Rusiji.

Boljševiki izgublajo v Rusiji vedno več tal. Ko so prišli do besede in oblasti, so pridigovali svobodo, a sedaj teptajo isto na vseh koncih in krajih. Proti Finski so poslali vojaške čete in hočejo z nasiljem ostati gospodarji te dežele. V Ukrajini so že dogospodarili. Poljaki so te dni zasedli Mohilev, glavni stan ruskega vrhovnega vodstva. Poroča se, da je ruski vrhovni poveljnik Krylenko vjet s celim svojim štabom. V Kijevu so Ukrajinci utušili vstajo boljševikov. Boljševiške čete se naglo umikajo iz Ukrajine. Tudi Harkov, glavni sedež boljševikov, so zasedle ukrajinske čete. Na čelo novega ukrajinskega ministrstva je izvoljen pred-

sednik ukrajinskega odposlanstva v Brestu Litovskem, Holubovič. — Ruski teroristi so proglasili smrtno obsodbo nad Trockim, predsednikom ruskega odposlanstva v Brestu-Litovskem.

Dopisi.

Maribor. Pred mariborskim protnim sodiščem je bila dne 4. febr. obsojena zaradi hudodelstva umora 23 letna dekla Cecilija Breša iz Drakovc ker je vrgla svojega 1½ leto starega otroka Alojzija v mlako; otrok jo utonil. Sodišče jo je bil obsodilo na smrt na vislicah. V torek je bil zaradi uboja Janez Pauko, gostilničar pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, obsojen na 6 mesecev ostrega zapora, ker je ustrelil črnovojnika Jakoba Vauhnik. Franc Braček, viničar iz Počehove pri Mariboru je bil obsojen radi ropa, ker je 28. julija 1917 napadel na cesti Franca Kolariča iz Dobrenja, na 7 let težke ječe.

Fram. Kat. slov. izobraževalno društvo v Framu priredi v nedeljo 10. t. m. po večernicah dve šaljivi igri. Domačine pa tudi sosede vabi k obilni udeležbi odbor.

Hoče. V nedeljo, dne 10. t. m., popoldne po večernicah, je v kaplaniji občni zbor „Slov. Straže.“ Obenem navadni shod Dekliške Zveze. Pridite v obilnem številu!

Seinica ob Dravi. Dne 2. svečana se je pri nas vršil občni zbor Čitalnice ob veliki udeležbi. Izvolil se je povečini stari odbor, nanovo je bil izvoljen ž. g. kaplan kot knjižničar. Društvo se je poživilo in je pričakovati živahnejšega delovanja. Na občnem zboru se je za Tiskovni dom v Mariboru nabralo 72 K 50 v.

St. Ilj v Slov. gor. Na Svečnico se nas je zbralo v Slovenskem Domu toliko obmejnih Slovencev, da je bila prostorna dvorana nabit polna. Sklenili smo, pristopiti v obilnem številu k izobraževalnemu društvu in vestno delovati v njem, k čemur nas je „obil društveni predsednik g. kaplan Vid Pavlič. G. profesor dr. Hohnjec nam je z ozirom na časovne razmere in zahteve govoril izpodbudne in navduševalne besede. Vrle šentiljske mladenke so prav dotro predstavljale igro „Najdena hči.“ V St. Ilju se Slovenci gibljemo in ne bomo pozabili, da stojimo na braniku slovenske zemlje!

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Te dni podpisujejo Duhovščani jugoslovansko izjavo. Vladni način nas sili, da iščemo tem potom svojih pravic. Pogumno in značajno naprej, ker kdo se zaničuje sam, podlaga se tujčevi poti!

Kapela pri Radencih. V nedeljo, dne 17. feb., popoldne po večernicah priredi naše izobraževalno društvo zborovanje združeno z občnim zborom dekliške zveze. Govori profesor dr. Hohnjec. Kapelčani pridite v obilnem številu!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Pri Sv. Duhu na Stari gori se je dne 13. jan. v gostilni Anton Vrzal vršila tombola v prid Rdečemu križu. Čistega dobička je bilo 200 K, kateri znesek je poslal g. župan Vak na določeno mesto.

Sv. Križ pri Slatini. Naša Dekliška Zveza u-prizori prihodnjo nedeljo, dne 10. februarja, popoldne po večernicah v Društvenem Domu lepo igro: „Sv. Cita.“ Pred gledališko predstavo slovesno odkritje podobe presvitlega cesarja Karla I. Pridite v obilnem številu!

Dobrna. V nedeljo, dne 10. t. m. ima naša kmetijska podružnica svoj občni zbor. Pobirala se bo udnina (8 kron) in volili bomo odposlance za občni zbor v Gradcu. Govoril bo, če kaj vmes ne pride, eden potovalni učitelj. Pridite vsi ob 3 uri v hotel „Union“.

St. Pavel pri Preboldu. Slov. kat. izobraževalno društvo uljudno vabi vse ude in prijatelje društva na svoj občni zbor, ki se vrši na prvo postno nedeljo dne 17. febr. po večernicah v prostorih „Društvenega doma“.

Zalec. Ker je slavnost z dne 27. jan. tako dobro uspela, se na željo občinstva ponovi na pustno nedeljo, dne 10. svečana. Poskrbelo se bo pravčasno dovolj reditelj, kar se je zadnjič malo zakasnilo. Pozneje pa se pri najboljši volji prirediteljev slavnosti ni dalo temu odpomoči, ker je bila velika dvorana g. Hodnika natlačeno polna občinstva, katera ga naval je bil tako silen, da se je prva igra morala prekiniti. Radi pomanjkanja prostora je 300–400 ljudi odšlo brez slavnostne udeležbe. Posebno ti prav uljudno vabimo, da nas v nedeljo zopet počaste. Vstopnina je za polovico nižjana. 27. prosinee je zopet jasno pokazal, kako željno je naše jugoslovansko ljudstvo razvedrila v sedanjem mukepolnem času. Naši mali reveži pa se Vas bodo z veseljem spominjali še v poznejših letih, da ste jim s svojimi prispevki priskočili na pomoč v času, ko so bili podpore najbolj potrebni. Vsi oni, kateri ste radi prevečnega navala občinstva predstavama slabo sledili,

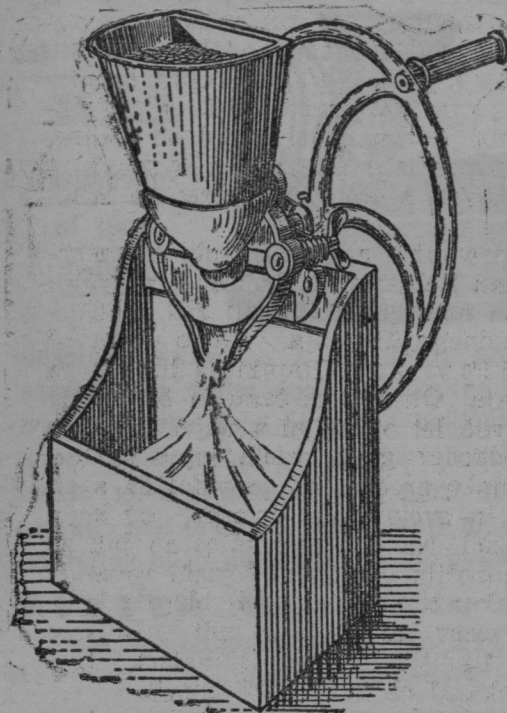
Glavna zaloga ročnih drobilnih mlinov za vsakovrstno zito in moko mleti priporoča

Ivan Hajny, Maribor ob Dravi

KOKOŠINEKOVA ulica št. 32 od glavnega kolodvora po Tegethof-ovi ulici naprej 5 minut hoda nasproti karčovinske šole.

I. vrste drobilni mlin z zamašnjakom ali kolesom 140 K
II. vrste drobilni mlin z " " " " 150 K
III. vrste drobilni mlin z "večjim" zamašnjakom 170 K

kakor tudi pocinjene brzoparilnike, na željo s pravico za žganje, žgati iz zaloge Maribor.

Nadalje priporočam vsakovrstne vitelne, mlatilnice, trijerje, slamoreznice, reporeznice, sesalke, mlince za sadje mleti, mlince za grozdje mleti, travilne kosilne stroje, grablje, stroje za obračanje sena in sejalne stroje.

K nujnemu nakupu se toplo priporoča, ker bodo cene v kratkem zopet povišane in stroji

vedno težje za dobiti.

Pojasnila se točno in brezplačno izvrše. Na zahtevanje obiščem samo brezplačno cenjene posestnike.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte nam vse zgodovinske važne predmete, osobito vojne spomine.

Solzna Avstrija.

(3 pomnožen natis.)

Knjiga pod naslovom »Solzna Avstrija« s 27 bojnimi pesmimi, stane s pošto vred 1 K 80 v. Knjiga »Pevajoči slaveci« s 30 lepimi narodnimi pesmi stane 1 K 70 v. Pošlje se znesek v novih neobrabljenih poštah znamkah ali pa po poštni nakaznici. Na brezplačna naročila se ne morem ozirati! Naročuje se pri Matiju Belec, pri Sv. Bolfenku v Slov. gor., via Ptuj, Štaj. 98

10 ali še več poštenih in marljivih obitelji

dobijo posla na veleposestvu Vitanje, železniška postaja Celje ali Konjice, Štajersko. Vsaka obitelj dobi stanovanje, drva, kos zemlje za krompir ali zelenjavo, mesečno 60 litrov mleka, 4 kg mesa, moko po predpisu, plača po dogovoru. Ponudbe slovenski, hrvaški ali češki. Istotam se takoj sprejme gospodarski paznik (špan), ki je več vseh poslov poljskega obdelovanja in se more izkazati z najboljšimi svedočbami. 100

Smrekovo skorjo,

čreslo in kostanjev les kupi vsako množino

Jakob Vrečko,

Maribor, Cvetlična ulica št. 8. 1092

Nakup lesa!

Navedite skrajno ceno, naloženo na žel. postaji in rok oddaje! Takojšnje plačilo proti duplikatom tovornih listov! 961

Ponudite na metercent:

Kostanjev les, hmeljske droge (stare) hrastov les, smrekovo skorjo. Na kubični meter: Okrogel les (smrekov, borov, hojov) — les za jame (Grubenzholz).

Vinko Vabič,
veletržec,

Zalec, Južnoštajersko.

Specerijska in kolonijalna trgovina

Na kobe! **Ivan Ravnikar, Celje** Na drobno!

kupuje po najvišji dnevni ceni

SUHO SADJE ter je za to edini nakupovalec za okraj Celje.

Kalijevo so

kemično preiskano 43.20% -no ima še v zalogi Zadruga v Račah. Vreče mora kupec sam poslati.

Naznanila

za zavarovanje VII. vojnega posojila c. kr. avstr. voj.-vdovskega in sirotinskega sklada se sprejemajo v uradnem poslopiju okrajnega glavarstva v Mariboru, 2. nadstropje, vrata št. 26. — Vodja pisarne: Janez Ev. Wesenjak. 102

Kotle za žganje in za kuhanje ter parjenje svinjske krme, slamoreznice, mlince i. t. d.

vse prvovrstno ima naprodaj

V. Kvartič, 847

Soštanj štev. 130.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 2 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 2 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalažanje po pošti so potrebne hranilne položnice (97.878) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo spleh po 5 1/2%, na vknjižbo in preostre po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Delgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povratni gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Pretnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvanjski pravniki. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike. 325

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo po najvišji obrestni meri. Obresti se pripisujejo brez posebnega naročila koncem vsakega leta h kapitalu. Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo brez vseh stroškov kot hranilne vloge, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalažanje po pošti so strankam na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice št. 93.871. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajajo pod najugodnejšimi pogoji in sicer na vknjižbo po 5 1/2%, na po roštvo po 5 1/2%. Izposojuje se tudi na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzema posojilnica v svojo last. Tozadevni stroški ne presegajo nikdar 7 K. Prošnje za vknjižbo novih kakor tudi za izbris starih posojil dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne. Ako pa pride na ta dan praznik, se uraduje naslednji dan. Ob uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. Posojilnica izplačuje tudi obresti vojnih posojil brez vsakega odbitka.

Pojasnila se dajejo, prošnje sprejemajo in vsi drugi uradni posli izvršujejo vsak delavnik od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 5. ure pop.

Uradni prostori so v lastni hiši, Gornji gris štev. 8.

Ivan Hajny

zaloga in zastopstvo poljedelskih strojev
Maribor ob Dr. Kokošinekova ul. 32

prilporeča cenjenim posestni kom raznovrstne stroje posebno vitelne, mlatilnice slamo-reznice, reporeznice, sadne mline, stiskalnice, sezalke, sejalne in kosilne stroje, močno pocinjene brzoparilnike, kotle za žganje žgati in zboljšane drobilne mline s katerimi se lahko doseže vsakovrstna moka. K takojšnjemu nakupu se toplo priporoča, ker se bodo stroji radi pomanjkanja surovin vedno težje dobili in bodo cene vedno višje. Solidna postrežba. Na dopise se točno odgovarja.

V najem **posestvo** na več želim vzeti let, kjer se mere rediti 5—6 glav goveje živine. Stelja in drva v domačem. Naslov:

F. D. Posterestante, Ruše.

Konjsko žimo

nakupujejo v vsaki množini

A. ZANKL sinovi, Ljubljana,
Restljeva cesta št. 1.

Prodaj večje število

krav in telic

za plemo.

Peter Majdič, CELJE.

Vr VII 510/17
29

V Imenu Njegovega Veličarstva Cesarja!

C. kr. okrajno sodišče v Celju je 1. decembra 1917 pod predsedstvom e. kr. državnega sodnika Wenedikterja v navzočnosti e. kr. državnega sodnika Metel in dr. Rojca in e. kr. okrajnega sodnika dr. Sagadna kot sodnikov in e. kr. avoklanta pl. Tornago kot zapisničarja, e. kr. državnika nam Dr. Wingerl in pristva obtožena Antona Cizej raz. pregreška navijarja cen po § 20 st. 2 ces. naredbi od 24. 3. 1917 št. 131 drž. zak. spoznalo za pravo:

Anton Cizej rojen v Prekopah 27. 12. 1874, trgovec v Prekopah

je kriv

da je v Prekopah v izkorišč nju po vojnem stanju povzročil in v vredih razmer za potrebne stvari zahteval očitno čemerne cene in sicer:

1. mesca maja 1917 za 1 kg kave 13. 14 in 20 K
2. " " " " 1 liter špirta 20 K
3. " " " " 1 kg luga 1 K 20 vin.
4. " " " " 1 kg soda 2 K 40 vin.

in s tem zakrivil pregrešek navijarja cen po § 2 ces. naredbi od 24. 3. 1917 št. 131 d. z. in se obsodi po tej točki s uporabo § 260 b k. z. na

tri tedne strogega zapore

poostregega z 1 trdim ležiščem in v denarno kezo 10 0 (tisoc) kron,

za slučaj neizterljivosti daljnih 10 dni zapore in po § 389 l. pr. v povrnitev kazenskih pravnih stroškov.

O enem se ima ta raz. odba objaviti enkrat na stroške obtožena v časopisu „Slovenski Gospodar“ in v občini Prekopa

C. lje. dne 1. decembra 1917.

138

Predsednik:
Wenedikter l. r.

Zapisnikar:
pl. Tornago l. r.

Izdajatelj in založnik: Katoliško tiskovno društvo.

Kovači-najemniki se iščejo.

Na posestvu otrok Drevenšek v Leskovcu okr. Ptuj se da v najem urejena kovačija s stanovanjem, svinjaki in eno njivo za letnih 200 K. Za pridnega kovača izborna mesto brez konkurence, ker več ur na okoli ni nobenega kovača.

Ponudbe in podrobna pojasnila se dobijo pri podpisani sodnji soba št. 17.

Najemnina se lahko začne s 10. febr. 1918.

C. kr. okrajno sodišče Ptuj, odd. VII., dne 19. januarja 1918.

141

Pri občinskem uradu OKOLICA CELJE

sprejmeta se v službo s 1. aprilom 1918

dva redarja,

ki morata biti v govoru in pisavi zmožna slovenskega in nemškega jezika, doslužena vojaka ali orožnika. Lastnoročno pisane prošnje se naj pošljejo najdalje do 28. februarja 1918 občinskemu uradu, oziroma se naj prošnik osebno predstavi. Plačilo po dogovoru.

Županstvo Okolica Celje, 29. jan. 1918.

Župan:

Anton Fazarinc.

136

Domače žganje

kupuje po najboljših cenah vsako množino gostilna

Narodni Dom

v Mariboru.

96

Vojakom

na bojišču primanjkuje berila. Matere, sestre naročite svojim možem, sinovom in bratom „Slovenski Gospodar“ in „Stražo“.

„Slovenski Gospodar“

stane za 3 mesce 1 K.

„Straža“

stane za 3 mesce 3 K.

Vpošljite naročnino in natančni vojno-poštni naslov.

KUPIM

za vojaštvo 30—40 vagonov bele repe, korenja, krme in pese po najboljših cenah. Ponudbe z navedbo cene za vagon na naslov:

A. KREPEK,

MARIBOR, Bismarkova ul. 19.

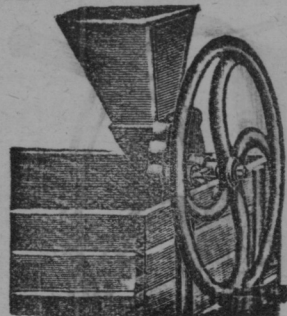
68

Ročni mlin za zdrob in moko!

Cena
155.— kron.

Teža približno
15 — kg.

Poljedeljski
stroji in
orodje!

Poljedeljski
stroji in
orodje!

Mlin se razpošlja opremljen z zamahnim kolesom in takiranim vsipalnikom. Cena mlinu je v tovarni 155.— kron, plačljivo v naprej brez odbitka; zavihanje in poštnina se računata za lastno ceno-separatno. Mlin melje troje vrst izdelka in sicer: debeli zdrob, fini zdrob in fino moko. Za kvaliteto, da naročnik prejme dober in nepokvarjen mlin se jamči!

Mlin se naroča pri tvrdki: „D. STUCIN, Dunaj XVIII. okraj, Höhnegasse št. 4.“

(Dopisuje se slovensko).

88

Prošnja Slovencev v Nemčiji.

Slovenci v Gladbecku v Nemčiji pristrčno prošijo veleč. duhovništvo in druge dobrosrčne rojake v domovini, ki imajo na razpolago kaj knjig, da nam blagovolijo za povečanje naše majhne slovenske knjižnice odstopiti slov. knjige. Tukajšnji Slovenci se vrlo zavedajo svoje narodnosti, a manjka jim slovenskega čtiva. Za vsak najmanjši književni dar izrekam že vnaprej v imenu gladbeških Slovencev svojo najpristrčnejšo zahvalo.

Za Slovence v Gladbecku:

Kaplan Tensundern,

Gladbeck, Westfalen, Nemčija.

Raztrgane nogavice

se z novim pletenjem (tudi za polčevlje) popolnoma dobro popravijo. Od para se plača samo 1 K 20 do 1 K 40 v 3 moške in 4 ženske nogavice dajo 1 par lepih novih nogavic. Poštne pošiljate po povzetju. Sviri se pred slabovrednim ponarejanjem. Oblastveno zavarovano. I. Mariborska meh. delavnica za nogavice: Valburga Oman, Grajska ulica št. 15. Sprejemajo se mesta za prevzemanje takega blaga.

70

„Panorama-International“

Maribor, Grajski trg št. 3, sraven gostilne „k žrnem orlu“ se priporoča za obilen obisk. Odprto cel dan. Vstopnina 20 v. otroci 20 v. Predstava traja 25 minut. Vojni dogodki iz vseh bojišč pokrajine vseh dežel celega sveta v naravni velikosti, slikovite in resnične. Za malo denarja in malo izgubo časa se vidi mnogo zanimivosti celega sveta. Kdor si enkrat ogleda „Panorama“, pride sopes, ker se vedno nove predstave.

Lepa hiša

s trgovino, pripravna tudi za gostilno, z majhnim posestvom v lepem kraju, blizu železnice, se zaradi odhoda k vojakom po ugodni ceni proda. Natančnejša pojasnila pri g. Loršku, restavracija, Slovenska Bistrica.

69

Odgovorni urednik: Franjo Zebot.

Tisk tiskarna sv. Cirila v Mariboru.